

завдаватиме шкоди як національній безпеці, так і безпеці українських громадян.

Література:

1. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. //Відомості Верховної Ради України. 2015. №40. с.379.

2. Статистичні відомості про кількість кримінальних проваджень та руху по них за 2013-2016 р. URL: <http://gp.gov.ua>

Тупотіна Діана Артурівна,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Захарченко Олександр Валерійович,
викладач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЕФЕКТИВНА РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІЙ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ЯК ПЕРСПЕКТИВА ЙОГО РОЗВИТКУ

У сучасних умовах розвитку України роль функцій права важко переоцінити. Реалії сучасних подій знімають акцент розуміння адміністративних правовідносин як виключно виконавчо-розпорядчих, а так само внутрішньо-організаційних. На сьогоднішній день юридична наука представляє істотне доповнення до зазначеного вище, яке полягає в тому, що досліджувана галузь права в сучасному світі набуває

характеру «сервісної або ж обслуговуючої». Це розуміння змінює розуміння суті його функцій. Фактично, в цьому випадку регулятивна і охоронна функції адміністративного права повинні бути більше акцентовані на створення добродійних умов у всьому правовому середовищі, виносячи на перший план саме суб'єкта адміністративно-правових відносин, можливість ефективної реалізації ним прав, обов'язків, відводячи державі ефективну допоміжну роль в забезпеченні умов для зазначеного процесу.

Ефективність функцій права безпосередньо пов'язана з ефективністю їх реалізації. Реалізація функцій адміністративного права є недостатньо вивченою на науковому рівні. Сучасне розуміння його функцій засновано на працях вітчизняних вчених-адміністративного права: В.Б. Авер'янова, С.Т. Гончарука, В.К. Колпакова, О. І. Миколенко, але спеціальні дослідження ефективності реалізації функцій адміністративного права як перспективи його розвитку відсутні, що обумовлює актуальність нашого дослідження. [1]

В Україні вказане розуміння предмета адміністративного права призвело до змін в нормативно-правових актах, але, на жаль, не спричинило за собою ефективну реалізацію його функцій. Наприклад, на практиці кількість заяв про адміністративні правопорушення часто «Перевантажує» можливості відділень Національної поліції України по їх належному розгляду і прийняттю рішень згідно з законом. До того ж економічна нестабільність, політична і соціальна криза значно зменшують мотивацію правоохоронних органів до якісного виконання своїх обов'язків щодо захисту прав потерпілих.

Наприклад, в разі вчинення дрібного хуліганства, що як адміністративний злочин передбачено статтею 173 Кодексу України «Про адміністративні правопорушення», потерпілий має право звернутися до

держави за захистом своїх прав і притягнення до юридичної відповідальності правопорушника. У Кодексі законодавцем визначено розуміння зазначеного правопорушення як нецензурна лайка в громадському місці, образливе чіпляння до громадян та інші подібні дії, що порушують громадський порядок і спокій громадян.[2]

Заява потерпілого про хуліганство має бути розглянута правоохоронними органами згідно Кодексу, і залучення правопорушника до відповідальності також має здійснюватися за процедурою Кодексу. На практиці ж досить часто його розгляд проводиться відповідно до Закону України «Про звернення громадян».

Не можна не помітити, що серед процедурних документів Кодексом визначається протокол, а також постанову, що видається місцевим судом. В Кодексі відсутня інформація про повідомлення як процедурному офіційному документі. Тобто на сьогоднішній день прийняття органами Національної поліції подібні повідомлення здійснюється поза законом. Фактично, на практиці здійснюється систематична «фільтрація і відсікання» так званих малозначущих справ, які не тягнуть за собою залучення до адміністративної відповідальності правопорушника, а взагалі поза встановленою Кодексом процедури ставлять їх в «режим очікування» до закінчення терміну накладення адміністративного стягнення у зазначених справах.[3]

На жаль, зазначений характер дій правоохоронних органів набуває характеру системності, і для того щоб дійсно отримати захист своїх прав громадяни після отримання зазначених повідомлень змушені використовувати інститут скарги до закінчення тримісячного терміну. Слід зазначити, що розгляд подібної скарги начальником органів Національної поліції може мати результатом вчинення дільничним інспектором всіх необхідних дій по складанню

протоколу про адміністративне правопорушення, однак, не є гарантією його складання.

Ми вважаємо, що охоронна функція адміністративного права полягає в охороні цієї галузю права відносин, які ним регулюються, а також порушених прав, свобод суб'єктів цього виду правовідносин. Її ж реалізація, на нашу думку, складається з закріплення на законодавчому рівні заходів юридичної відповідальності за адміністративні правопорушення, а також визначення та ефективності правозастосовної діяльності по залученню правопорушників до адміністративної відповідальності. Виходячи з зазначеного, фактично охоронна функція адміністративного права функціонує постійно, тобто поки існує адміністративне право і регульовані їм відносини, а от характер реалізації вказаної функції може змінюватися в залежності від поведінки суб'єктів адміністративно-правових відносин. На нашу думку, реалізація охоронної функції адміністративного права є поняттям, яке виходить за рамки розуміння досліджуваної функції виключно як «реакції» на порушення регулятивних норм досліджуваної галузі права. Слід зазначити, що дійсно у разі порушення норм регулятивного характеру охоронна функція свого роду «включається» в роботу, але це не означає, що до факту правопорушення досліджувана функція не діє. Ми переконані, що розуміння реалізації охоронної функції адміністративного права виключно як процесу правозастосовної діяльності внаслідок порушення регулятивних норм, безумовно, хоча і несе в собі елемент обґрунтованості, але не бере до уваги всю широту роботи охоронної функції адміністративного права в суспільстві.[4]

Закріплення на нормативному рівні факту і заходів адміністративної відповідальності в реалізації функції адміністративного права відіграє важливу і невід'ємну роль, є етапом реалізації охоронної функції цієї галузі права.

Сам факт встановлення заборони або санкції здійснює серйозний вплив на деяких осіб, спонукають їх утримуватися від карних поступків. Слід додати, що в

разі притягнення особи до адміністративної відповідальності також відбувається реалізація охоронної функції адміністративного права, але в цьому випадку вона має дуже тісний зв'язок з виховною функцією зазначеного виду юридичної відповідальності.

Отже, саме ефективна робота сприяє впорядкованості адміністративних правовідносин, належний захист прав, свобод, а також створення закону умов для виконання обов'язків суб'єктами зазначеного виду правових відносин, а відповідно є перспективною основою для розвитку адміністративного права України.

Література:

1. Миколенко О. М. Функції адміністративного права. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. 2012. Вип. 4.

2. Зінченко В.М. До питання про сутність і значення охоронної функції права // Часопис Київського університету права. – 2012. – № 3.

3. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ. загальна частина [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Бандурка О. М. [та ін.] : за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. П. Рябченко ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009.

4. Гуржій Т.О. Перспективи розвитку адміністративно-деліктного законодавства України / Т.О. Гуржій // Адміністративне право і процес. № 3(9). 2014.